

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 277

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

datum: 25 januari 2024

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

PFAS-houdende pesticiden - Gebruik

Volgens een nieuw rapport van PAN (Pesticiden Actie Netwerk) zijn 37 werkzame stoffen die in Europa toegelaten zijn voor gewasbescherming, PFAS-houdende pesticiden. Het zou om 12 procent gaan van alle toegelaten werkzame stoffen en de verkoop van deze PFAS-houdende pesticiden zou in de lift zitten. In het rapport wordt één PFAS-pesticide vermeld met een toelating in België, een herbicide van Sharda Cropchem Espana S.L. met als werkzame stoffen 200 g/l diflufenican en 400 g/l flufenacet.

Ook Nederlandse drinkwaterbedrijven zijn bezorgd over PFAS in pesticiden. PFAS zijn immers niet afbreekbaar, verspreiden zich in het milieu en vormen een risico voor de volksgezondheid. In Europees verband wordt gewerkt aan een terugdringing of zelfs een verbod op het gebruik. Alleen zou dat niet gelden voor gewasbeschermingsmiddelen. Het Nederlandse onderzoekcentrum RIVM berichtte in december over PFAS en andere giftige stoffen in gewasbeschermingsmiddelen. Uit dat RIVM-onderzoek blijkt dat ongeveer 20 procent van de bestrijdingsmiddelen in Nederland Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) bevatten en ongeveer 5 procent PFAS. De verkoop van PFAS-houdende pesticiden in Nederland zou toenemen. Ook het Umweltbundesamt in Duitsland waarschuwde vorig jaar voor het gebruik van PFAS in plantenbeschermingsmiddelen. Maar in Duitsland zou het gebruik afnemen.

1. Kan de minister mededelen of in Vlaanderen PFAS-houdende pesticiden in gebruik zijn?
2. Zo ja, welke middelen, voor welke doeleinden en in welke hoeveelheden? Neemt het gebruik daarvan eventueel ook toe in Vlaanderen?
3. Als dat zo is, is er dan een inschatting van het effect van het gebruik van die middelen op de omgeving, op het drinkwater en op de gezondheid?
4. Is de minister voorstander van een uitfasering van PFAS op Europees niveau, ook in pesticiden?

ANTWOORD

op vraag nr. 277 van 25 januari 2024

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. Vooreerst dien ik te benadrukken dat uw vragen betrekking hebben op een federale bevoegdheid, met name productnormering. Via de bevoegde federale collega's beschikken we over de gegevens van de in België toegelaten gewasbeschermingsmiddelen die PFAS bevatten. Deze informatie is opgenomen in bijlage 1.

De federale dienst Gewasbeschermingsmiddelen beschikt ook over cijfers inzake de verkoop van de betrokken gewasbeschermingsmiddelen. Die verkoopcijfers zijn echter niet opgesplitst naargelang het gewest waarin ze worden verkocht en kunnen ook niet eenvoudig geëxtrapoleerd worden naar effectief gebruik. Meer informatie inzake de verkoopcijfers kan bekomen worden bij de betrokken federale diensten. Zij gaven aan dat ze i.h.k.v. federale parlementaire vragen aangaande de PFAS-houdende pesticiden recent reeds ontwerpen van antwoord aan bevoegd minister David Clarinval hebben bezorgd.

Mijn diensten beschikken enkel over een beperkt aantal gegevens die ons gerapporteerd worden in het kader van het verbod op het gebruik van pesticiden op terreinen beheerd in het kader van een openbare dienst. Daarin zijn 6 stoffen te vinden vanuit de lijst die het PAN-rapport vermeldt. De gekende hoeveelheden van de laatste 3 jaar zijn opgenomen in bijlage 2. Het gaat met name om beperkte hoeveelheden van de stoffen diflufenican, flazasulfuron, fluazifop-p, fluopyram, tetraconazole en trifloxystrobin.

I.h.k.v. de opvolging van onze meersporenaanpak, met ook de maandelijkse melding van overschrijdingen van pesticiden in ruw water bestemd voor drinkwaterproductie, zijn een aantal in dat kader relevante stoffen opgenomen in bovenvermelde lijst. Het gaat dan om diflufenican, flufenacet, fluopicolide, fluopyram en flutolanil.

Gezien in de afstroomzones van de waterwingebieden landbouwareaal gelegen is en de teelten waarvoor de meeste producten toegelaten zijn, kan aangenomen worden dat ze teruggevonden worden naar aanleiding van landbouwkundig gebruik. Voor meer gedetailleerde info inzake dergelijk gebruik van deze gewasbeschermingsmiddelen dient u zich te richten tot mijn collega-minister Jo Brouns, bevoegd voor landbouw.

2. Ik verwijs naar mijn antwoord op deelvraag 1.
3. De beoordeling van de risico's bij het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen wordt uitgevoerd door de federale overheid. De uiteindelijke toelating wordt toegekend door het erkenningscomité. Vlaanderen wordt daarin vertegenwoordigd door collega's van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.
4. Zoals ik reeds eerder in het Vlaams Parlement aangaf, denk ik dat we het allemaal eens zijn, zowel de Vlaamse als de federale Regering, maar ook de Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, dat we achter de Europese uitfasering van PFAS staan. Dat is een standpunt dat we met z'n allen, in verschillende geledingen, hebben gedeeld. Mijn diensten volgen de Europese processen op die moeten leiden tot een verregaande

uitfasering van PFAS. Het is onduidelijk hoe de in hoofdzaak bevoegde federale overheid naar zulke uitfasering kijkt.

BIJLAGEN

1. [PFAS-werkzame stoffen die momenteel in België toegelaten zijn](#)
2. [Aan de VMM gerapporteerde hoeveelheden van stoffen PFAS-houdende pesticiden](#)